

SPARGEREA *de* COMERCIAL BANK



de **EDGAR WALLACE**

EDITURA POPEANU



SPARGEREA *de* COMERCIAL BANK



de **EDGAR WALLACE**

EDITIUA DODFANU

LEI
5

Spargerea dela Comercial-Bank

de EDGAR WALLACE

Băncile din provincie trăiau clipe de groază. Trei bandiți mascați, le jefuiau în serie cu toate măsurile luate de poliția metropolitană.

Roon, care fusese însărcinat cu supravegherea băncilor londoneze, discuta cu Mallet, reporterul ziarului „Telephone-Herald“, posibilitatea unor atacuri îndrăznețe și asupra marilor instituții bancare din marea capitală a Angliei.

După „întepăturile“ de rigoare, pe cari și le administrau reciproc la începutul fiecărei discuții, ei intrară în miezul discuții.

— Este clar, începu reporterul, că banda Rivers întreprinde aceste jafuri. Sunt trei frați, Jack, Tom și Jerry. Cel mai de temut este Jerry.

Roon îl aprobă, ceea ce se întâmpla foarte rar.

— Au întrebuințat aceleași metode în Birmingham ca și în New Rochester. Nu cred că vor avea curajul să riște și în Londra, continuă Mallet.

Roon clătină din cap.

— Eu cred totuși că vor încerca. Am învățat chestiunea pe toate fețele. Rezultatul îmi spune: da.

— Nu uita că beciurile băncilor au blindaje formidabile, iar grelele porți au zeci de mecanisme de deschidere și de siguranță. Nu, dragul meu Roon, cei trei nu sunt atât de proști ca să încerce marea cu degetul.

Mallet mințea. Și el era sigur că vor apare în curând și în City. Mirosise el ceva prin lumea interlopă ce o vizita destul de des. Știa însă că Roon fusese însărcinat cu acest „caz“ și dacă ar fi împărtășit părerile prietenului său, n'ar mai fi putut să aștepte nici o informație asupra fraților Rivers.

Dacă ar avea puțința să scrie un reportaj răsunător despre Jack, Tom și Jerry, situația sa la ziar s'ar fi consolidat atât de mult, încât nu i-ar mai fi fost teamă de noul său coleg, Gregory Brown.

Gregory Brown căzuse ca din cer. Intr'o zi îl chemă șeful.

— Iată, Mallet, un nou tovarăș de știri senzaționale. Veți lucra în același birou.

Se despărțise de mult de Roon, când, apăsător de aceste

gânduri, se isbi la un colț de stradă de noul său coleg, mai bine zis de elevul său, căci Brown fusese repartizat, deodată, ca ajutorul lui Mallet.

Tânărul îl sălută prietenos și vesel.

— Bine că te-am întâlnit, d-le Mallet. Am fost pe la bănci să obțin ceva informațiuni. Sunt foarte increzători în puterile lor. Cei dela Provincial-Bank mi-au declarat, chiar, că sunt pregătiți în orice moment, fie zi sau noapte, să primească vizita bandiților.

Mallet aprobă din cap.

— Nu prea cred să-și aleagă într'adevăr această bancă. Au un sistem de siguranță ultramodern. În schimb Comercial-Bank pare a fi o pradă mai ușoară. Este condusă după vechea metodă, iar directorul general este un bătrân încă pățânat.

Brown răsă ușor.

— De unde! Eu l-am găsit foarte simpatic. Dealtfel, în urma invitației lui, am luat masa împreună aseară.

— Pe toți dracii, tinere, dar știi să lucrezi. La ce ziar ai mai făcut „faptele senzaționale“?

— La niciunul. Primul meu post în gazetărie este la „Telephone-Herald“. Dar mi-a plăcut foarte mult să mă ocup de criminali și de operele lor.

— Ce știi despre Rivers-ii?

— Ceeace știu și ceilalți oameni. Poate, cu puțin, ceva mai mult. De pildă Jack și Tom sunt cei mai buni lăcătuși din Anglia. Ei sunt primii cari au întrebuințat la deschiderea casselor de bani pompa de oxigen.

După o mică pauză, Brown zâmbi iară.

— Mr. Mallet, am o știre senzațională. Frații Rivers vor prăda Provincial-Bank. Și asta se va întâmpla în ziua de 17.

Mallet știa să în această zi, banca va avea de încasat o sumă enormă. Era ziua plății dividendelor societății Fairfar. Dar directorii luaseră chiar de acuma măsuri de supraveghere. Deci, banda Rivers ar fi trebuit să dea o luptă foarte grea. Pe reporter îl frământa mai mult situația lui Comercial-Bank. Și aceștia aveau de vărsat o sumă considerabilă, dar pe ziua de 12.

— Totuși susțin că cei trei Rivers vor da întâi lovitura la Comercial-Bank, care are de făcut pe la mijlocul lunei o plată în valoare de 120.000 Pfunzi. Bătrânul Staines se întoarce în Europa.

Zilele se scurgeau pentru Mallet foarte încet. Credința lui fermă că frații Rivers vor da lovitură la Commercial-Bank îl adusese într-o extremă stare de nervi. Și cu cât termenul fatal se apropia, cu atât era mai hotărât în părerea sa.

În ziua de 11, Mallet avu o surpriză. Un telefon dela Commercial-Bank îl înștiința că este poftit de Mr. Tiller, directorul general al acestei instituții.

— Mă bucur că ai răspuns invitației mele și ai venit punctual, șopti Tiller, în timp ce întindea lui York Mallet o mână moale. De obicei nu mă destăinuiesc presei, — însă trebuie s'o fac datorită sfatului unui alt domn pe care îl cunoaștem amândoi... este vorba de Gregory Brown.

Mallet era surprins peste măsură ascultând aceste cuvinte. Se vede treaba că Brown poseda o putere de convingere, pe care reporterul nu i-o remarcase.

— Mister Brown — continuă directorul, este foarte inteligent și este familiarizat cu anumite chestiuni pe care nu le cunoaște orice om de rând. În orice caz nu este tipul obișnuit al jurnalistului.

Mallet nu dădu importanță acestei remarcă răutăcioase.

— Vă mulțumesc foarte mult pentru invitația d-v. și cred că doriți să-mi vorbiți în legătură cu o eventuală spargere pe care frații Rivers ar încerca-o la această bancă.

— Exact. Mister Brown, care, ca și mine dealtfel, nu împărtășește părerea d-tale, te-a lăudat foarte mult și mi-a dat sfatul ca să i-au contact cu d-ta. De ce crezi că cei trei și-au ales tocmai banca mea?

Mallet motivă pe scurt părerea sa.

— Hm, — spuse Tillet, după ce-l ascultase cu luare aminte. Natural că ai puțină dreptate. Este foarte adevărat că avem o sumă destul de importantă în tezaur, dar blindajele noastre sunt cele mai tari din tot orașul. Afară de asta avem un paznic excelent, un om în care avem toată încrederea.

Totuși, trecând peste principiile mele îți fac o propunere: Dacă crezi într'adevăr că spargerea este plănuită contra băncii noastre, te invit să-ți petreci noaptea de 12 spre 13 în trezorul blindat alături de paznicul meu. Țin să mai precizez că aceeași propunere am făcut și lui Brown, astfel că veți fi trei inși tot atât de tari ca și eventualii noștri vizitatori.

Când se întoarse la gazetă raportă misiunea ce trebuie să o îndeplinească, dar al doilea șef-redactor — primul șef-redactor era în concediu —, făcu să-i precizeze că n'ar mai fi

necesar acest reportaj, deoarece afacerea „Frații Rivers“ o trecuse lui Brown.

— Cu asta vrei să spui că l-ai pus înaintea mea? întrebă Mallet indignat.

— Pentru moment am găsit această schimbare necesară, căci în ultimul timp mai cam deziluzionat.

York Mallet plecă trântind ușa. În biroul său dădu peste Roon.

— Dragul meu, am să-ți fac o comunicare foarte importantă, îl întâmpină detectivul încet.

— La dracu. Arată-i lui Brown înțelepciunea d-tale, răspunse Mallet sălbatec. El se ocupă acum de frații Rivers.

— Frații Rivers sunt în oraș, continuă Roon, fără să ție seamă de nervii reporterului. Am primit această informație dela cineva care îi cunoaște.

— Uite că vine Brown. Ar fi mai bine dacă i-ai povesti lui direct, îl întrerupse Mallet când văzu că intră tânărul concurent.

— Mister Brown, îmi dai voie să-ți prezint pe detectivul Roon.

— Incântat de cunoștință, Mister Roon.

li întinse mâna.

— Are să-ți facă o comunicare, continuă Mallet. Frații Rivers sunt în oraș.

— Știu, răspunse Brown.

— Sunt precis informat că unul din ei se găsește în Londra, interveni Roon. Anume acela care a fost fotografiat de un funcționar al unei bănci jefuite.

— Trebuie să recunosc că aveți informații mai complete de cât ale mele, răspunse tânărul. Nu cumva ai acea fotografie aci. Aș vrea s'o văd și eu.

— Nu, n'am nici o copie la mine. La birou însă am originalul. Nu încape nici o îndoială, este Jerry.

— Dar cum arată?

— Singura descriere pe care o posedăm ni-l reprezintă ca pe un bărbat scund și cu mustață.

Mister Tiller îl întâmpină pe Mallet în pragul ușii.

— Ai venit tocmai la timp. Să coborâm. Paznicul și Brown te așteaptă.

— Am dispus să se aducă mâncare rece — continuă di-

rectorul, și sper că nu veți suferi nici o emoție în această noapte.

Masa era așezată într'un colț al trezorerului. În spatele mesei se aflau ușile care conduceau în interiorul safeurilor, de care era așa de mândru Mister Tiller.

După ce luară masa și în timp ce paznicul își făcea tura, Mallet și Brown începură să joace cărți.

— E o plictiseală de moarte — spuse Mallet uitându-se la ceas. Este ora 11 — în cinci ore se face ziuă.

— Mi-este egal — replică Brown.

— Ar fi nevoie de cel puțin cinci ore pentru a se sparge aceste plăci de fier. Un reporter de fapte senzaționale trebuie să știe aceasta.

Brown râse.

— Se prea poate — răspunse el schimbând apoi discuția. La 12 fără un sfert, Mallet ridică capul și ascultă atent.

— Ce-i asta ? întrebă el.

Brown căscă.

— Sună ceva — ca și cum afară ar bătea cineva cu bastonul pe caldarâm. Se vede treaba că ne găsim direct sub stradă.

Afară se auzi iarăși: Tac-tac-tac.

— Parca-r fi un semnal — spuse Mallet — apoi îl apucă o frică îngrozitoare.

— Ce dracu o fi cu mine? se întrebă el mirat.

— Ce ai? se interesă Brown.

Mallet nu răspunse, însă simțea că acum se va întâmpla ceva. Fiecare păr de pe cap, părea că se ridică ca și cum ar fi fost încărcat cu un curent electric. Paznicul se afla în inspecție și cei doi ziaristi erau singuri în trezor.

— Nu mă bizui niciodată pe sentimentele sau instinctele mele — explică Mallet răgușit — însă în împrejurarea asta...

Scoase revolverul. Apoi auzi un zgomot în spatele său — se întoarse ca fulgerul și-l văzu pe Brown ținând în mână un drug de fier, și lovind. Instinctiv duse mâna în sus spre apărare, însă i se făcu negru în fața ochilor și căzu la pământ.

Brown se uită la Mallet care zăcea la picioarele sale și râse. Apoi se apropie de ușa pe care trebuia să intre paznicul. Auzind pași apropiindu-se ridică drugul și așteptă.

Ușa se deschise încet, și deodată, un om sări înăuntru așa de repede încât drugul greși țelul. Înainte ca Gregory,

sau mai bine zis Jerry Rivers, cum îl chema cu adevăratul lui nume — să îi putut ridica drugul din nou — celălalt îi puse pistolul sub nas.

— Numele meu este Roon — te arestez, Jerry. Vino cu mine de bună voie — sau te împuşc.

— Fii liniştit — răspunse Jerry Rivers — întinzând mâinile pentru a i se pune cătuşele.

Mister Roon sta lângă patul lui Mallet, şi-i explica cum lucrase.

— Ai avut mare ghinion — spuse el. Nu mi-am închipuit că va avea cu el drugul de fier — căci altfel l'aşi fi arestat mai de vreme.

— De unde ai ştiut că el este Jerry — întrebă Mallet.

— A fost rezultatul deducţiilor mele logice — explică Roon modest — simplu de tot, logica mea. Ştii doar cum rezolv eu astfel de probleme.

— Da, ştiu — cu picioarele pe pereţi. Ca de obicei...

— Ştiu ce vrei să spui. Te rog nu căuta să-mi micşorezi geniul meu — ca să spun aşa. În orice caz am fost înaintat în grad pe chestia asta.

— Dar acum spune-mi odată, cum dracul ai aflat că-i Jerry? întrebă Mallet nerăbdător.

— Am avut doar o fotografie. Mi-a fost trimisă la birou. Nu mi-a trebuit decât să îndepărtez mustaţa de pe fotografie ca să descopăr cine este în realitate. Un prieten necunoscut mi-a trimis această fotografie şi a contribuit la avansarea mea.

Mallet luă fotografia din mâna lui Roon şi izbucni în râs — căci el însuşi i-o trimisese lui împreună cu scrisoarea. Gluma sa avusese un rezultat minunat pentru detectiv.

— În primul moment când l'am văzut pe Brown, continuă detectivul — am ştiut cu cine am deaface. Vezi, în această fotografie este travestit în vagabond. Arată fotografia şi Mallet dădu din cap — ceea ce îi produse dureri mari.

Detectivul întinse mâna pentru a se despărţi.

— Roon — spuse reporterul prietenos — în locul d-tale nu voiu arăta nimănui scrisoarea şi fotografia — în special fotografia.

— De ce nu?

— Pentru că este o fotografie a lui Charlie Chaplin.

— S F A R Ş I T —

19 Octombrie, ziua morții mele

de Paul Rosenhayn

19 Decembrie, ziua morții mele

de PAUL ROSENHAYN

Automobilul gonia pe Ganila Alleen.

Deasupra marelui oraș, plutea ceața argintie a dimineții de toamnă. Mașina, îndreptându-se spre west, lăsa în urmă turnul Göta-Elf tronând deasupra mării de ceață. Era un peisagiu de o splendoare neasemuită.

Cauciucurile săltau voioase pe pietrele din Södra Burgarden. Șoferul manevra frâna cu o atenție deosebită. Șoseaua trecea peste podul Underas care se încrucișa aici cu Möbudals An. Strada devenea de aici mai largă și mai liniștită, grădinile, de pe margini erau mai afunde și mai luxoase.

Șoseaua se curba. În față apăruă șinele strălucitoare ale căii ferate care se pierdeau într'un tunel.

Șoferul ocoli la dreapta și intră după câteva minute în Danskavägen.

Câțiva trecători întoarseră capetele privind lung la mașina care opri în fața casei cu numărul 14.

Clientul taxi-ului, care tot timpul stătuse cu mâinile afundate în buzunare, sări din mașină.

— Treisprezece coroane, douăzeci — spuse șoferul laconic, întorcând manivela aparatului de taxat.

Pasagerul dădu din cap. Scoase din buzunar un pumn de bani. Căută în grămadă și întinse șoferului taxa pentru cursă.

— All right!

Șoferul duse mâna la șapcă, dădu apoi drumul motorului și se îndepărtă.

Cel care coborâse din mașină stătu o clipă privind tăcut casa care se zărea în fundul grădinii.

— Olaf Kyrre —

sta scris pe placa de zinc deasupra cutiei de scrisori.

De ambele părți ale aleii scânteiau, gherghine splendide, maci roșii și garoafe multicolore. În fața casei străluceau în bătaia soarelui tufișuri de trandafiri.

Pe lângă el trecu un băiețuș care-i aruncă o privire curioasă pe furis. La o oarecare depărtare se opri în loc întorcându-și capul și clipind din ochi ca unul care știe un secret. Străinul ridică din sprâncene. Da, deasupra acestei splendori,

a parfumului îmbătător, plutește o forță misterioasă, gândi el. Dădu din cap și apucă clanța ușii. Mirosea a ars....

Fata în casă îi deschise ușa ezitând.

— Da, domnul Kyrre este acasă — spuse ea nesigur.

Asupra făpturei ei apăsa ceva ca o teamă. Străinul observă că tremura din tot corpul.

— Nu știu... șopti ea cu teamă... domnul Kyrre a venit azi dimineață la ora cinci acasă. De două ore îl aud plimbându-se prin cameră fără întrerupere. S'a încuiat, și nu știu dacă....

Străinul dădu din cap.

— Dă-i te rog aceasta!

Scoase o carte de vizită și scrise pe ea câteva cuvinte. Fata aruncă o privire speriată asupra celor scrise, apoi deschise o ușă.

— Poftiți vă rog!

Musafirul intră. Fata închise ușa în urma lui și se îndepărtă pe vârful picioarelor. Așa se merge de obicei într-o casă unde se află un mort....

Perdelele albe ca zăpada dela ferestre atârnavă până la podea, lăsând să intre razele jucăușe ale soarelui de dimineață, care luminau finele arabescuri și mobila de mahon a camerei de primire. O statueta indiană eșea în evidență prin contrastul de culoare cu fondul verde al tapetului. Peste tot, liniște și pace! Numai acolo..., străinul dădu perdeaua la o parte și privi afară..., acolo peste o alee, clădirea care părea a fi laboratorul unui chimist, se holba la soare, cu geamurile sparte și pereții dărâpânați. O parte din acoperiș era distrus lăsând să se vadă în interior cloburi de sticlă și obiecte ciudate ca formă, împrăștiate într-o desordine de nedescris.

Ușa se deschise.

Intră un bărbat, îndoit de spate. Se înclină apoi ridică privirea spre străin. Ochii înfundați în orbite luceau înfrigurați.

Spuse încet:

— Numele meu este Kyrre. Olaf Kyrre.

Celalt dădu din cap.

— Numele d-tale mi-e străin, continuă gazda. Imi scriți pe cartea de vizită că sunteți aici din cauza nenorocirii mele. Mărturisesc sincer că nu știu....

Străinul ridică capul, fixându-l pe celalt cu ochi pătrunzători. Gazda era un bărbat cam de patruzeci de ani, însă

nervozitatea care se oglindea în ochii și mișcările lui, făcea să pară mai bătrân.

— Să vă explic pentru ce am venit, Anker Friiswold m'a trimis la d-ta....

Celalt ridică mirat privirea, făcând o mișcare involuntară pentru a-i prinde brațul. Dar cu o mișcare nervoasă se stăpâni.

Anker Friiswold? repetă el. Prietenul meu doctorul Friiswold... medicul...?

— ...pe care l-ați vizitat ieri noapte. Da... și cred că este de mare importanță cele ce am să vă comunic.

Olaf Kyrre arată un scaun.

— V'am spus adineauri — începu din nou Kyrre cu glas sugrumat, că numele dv. mi-e străin. Cred că m'am înșelat.

Mai aruncă o privire asupra cărții de vizită.

— Joe Jenkins, citi el. Cred că v'am auzit numele cândva. Sunteți același Joe Jenkins care'a deslegat misterul prăbușirii avionului la Saltsjöbaden acum...

— Eu sunt. După cum vedeți Suedia îmi dă de lucru.... Vreau să fiu concis. Friiswold a fost azi dimineață la mine. Poate că știți că am fost trei ani împreună în India. Acolo ne-am împrietenit. Am petrecut la Bombay și Kalkuta, în junglă am avut aventuri a căror natură sunt în stare să apropie sufletește doi oameni. El mi-a povestit unele lucruri despre d-v., despre speranțele și despre nenorocirea care v'a ajuns și înfățișat despre trista și ciudata d-v. rugămintă pe care i-ați făcut-o noaptea trecută în iocuința sa din Slottskogspark. Friiswold nu se poate decide de a vă satisface rugămintea.

Olaf Kyrre închise o clipă ochii și respiră adânc.

— Mi-am închipuit, murmură el.

— Cred că înțelegeți acest răspuns chiar dacă nu-l aprobați. Friiswold vă este un prieten vechiu și devotat. Ați copilărit împreună și sunteți ca frații. Nu e de mirare, deci, că gândul de a deveni călăul d-v. i se pare de nelămurit. Din această cauză a apelat la mine.

Kyrre ridică ochii. O paloare mortală i se așternu pe față.

— Și d-ta acceptă?

— Chiar așa de departe n'am ajuns încă. Oricum, cu mine este altceva. Nu vă cunosc și scrupulele care există între prieteni, la mine cad. În India am văzut și învățat anumite lucruri pe care știința europeană nici nu le visează. Cece

pentru prietenul d-v. ar fi o nelegiuire fără seamăn, mie mi-ar sluji, după împrejurări, la o experiență foarte interesantă.

Și vreți să mă ajutați?

— În clipa de față, n'ași putea spune nici da, nici nu. Vreau să fiu sincer: felul cum Anker Friiswold mi-a expus întâmplările, nu mă mulțumește câtuși de puțin. Imi sunt prea impersonale — prea obiective — prea reci... Singur d-v., domnule Kyrre ați putea să-mi povestiți ceva despre cercetările, speranțele și nenorocirea d-v. Și, în fine, despre trista hotărâre..., în felul acesta imi voi putea forma părerea de care am nevoie. După ce voi asculta întreaga poveste, voi răspunde. Povestiți, vă rog, cât se poate de scurt, fără sentimentalități.

Olaf Kyrre se ridică șovăitor și făcu câțiva pași prin cameră. Se apropie de fereastră. Cu un gest brutal trase de șnurul perdelelor, dându-le la oparte.

— Acolo, Mr. Jenkins, spuse el cu putere, acolo zac ruinile fericirii mele. Ce-am trăit în aceste puține ultime ore — de ieri seara până azi dimineața — este poate cel mai monstruos lucru ce soarta poate hărăzi unui om. O prăbușire îngrozitoare. De pe culme, în cea mai adâncă desnădejde. Dela viață, la moarte.

Joe Jenkins trecu la fereastră și privi încă odată, mor-morul de ruine.

— Acolo ați lucrat? întrebă el.

Celalt închise ochii.

— Da, Mr. Jenkins. Acolo am lucrat — am sperat — am desnădăjduit și.... Dar să vă povestesc totul.

Detectivul scoase tabachera.

— Fumați?

— Mulțumesc — nu.

— Mie imi permiteți?

Olaf Kyrre aprobă din cap îngândurat, ducându-și mâna la frunte, în timp ce Joe își aprinse țigara.

— Când a avut loc explozia? întrebă el încet.

— În noaptea asta — puțin înainte de ora 12.

Detectivul luă loc într'un jilț din fundul camerei, lângă fereastră. Privi din semi-obscuritatea locului unde se afla jilțul, fața palidă a lui Olaf Kyrre, luminată de soarele dimineții.

Se auzi un sgomot de pași apropiindu-se. Ușa se deschise. În prag apăruse o tânără femeie.

— Olaf... începu ea, însă se opri văzându-l pe străinul care se ridicase polițios în picioare.

— Soția mea, spuse Kyrre cu o voce absentă, încrețindu-și fruntea. Ce este?

— Vă rog să mă scuzați — începu Joe Jenkins, înclinându-se ușor, dacă vă deranjez la o oră așa de puțin obișnuită. Numele meu este...

— ...a nu-i nimic important, întrerupse brusc, stăpânul casei.

Detectivul întoarse ușor capul. Acest fel de a cădea în vorbă avea fără îndoială ca scop să ascundă doamnei Kyrre numele musafirului.

— Soția mea vrea, desigur, să-mi spună că dejunul e servit.

— Ai dreptate, spuse blondina șovăitor.

Joe Jenkins, privi cu atenție. Și pe fața ei era întipărită spaima. Cearcănele din jurul ochilor dovedea că nu dormise toată noaptea.

Olaf Kyrre dădu din cap.

— Am de vorbit cu acest domn, Dagmar — spuse el cu glas puternic. Nu te deranja, te rog.

Tânără femeie ridică resemnată din umeri și părăsi camera.

Detectivul se uită gânditor la ușa, care se închise fără zgomot după Dagmar Kyrre. Asculta un moment la pasul ușor, care se îndepărta pe coridor. Apoi, lăsându-se să cadă pe scaun, spuse:

— Hotărârea d-v. este în legătură și cu soția d-v.?

Kyrre se uită zăpăcit spre detectiv.

— Friiswold mi-a vorbit despre asta.

Gazda respiră greu și dădu din cap.

Da. Mr. Jenkins — și cu soția mea. Cu ea — cu invenția mea — cu totul care până acuma a însemnat pentru mine țința vieții, speranță și noroc. Toate acestea s'au prăbușit în noaptea asta. Acest Kai Lomsegg... dar poate că la urma urmelor, vina este a mea... poate din cauza planurilor și supărărilor mele, am uitat că am o soție tânără și frumoasă. Dar în sfârșit toate acestea sunt indiferente. Se îndreptă spre ușă și întoarse cheia. Așa, acuma nu ne poate deranja nimeni, zise el cu voce adâncă, liniștită. Și acuma veți afla totul.

Se așază cu mișcări grele obosite pe fotoliul din apropierea ușii și își cuprinse capul în mâini.

— Sunt moștenitorul unei averi însemnate, începu el încet. Tatăl meu era Norvegian — originar din nord-estul Fiordului Varanger, de acolo de unde vin visătorii și gânditorii. El muri tânăr; am moștenit o avere mare, aproape un milion și am voiajat prin toată lumea. Un timp îndelungat am studiat la o școală de ingineri din Paris. Problema dirijabilelor care se ivise pe atunci, mă tenta; mai târziu am plecat în America. La Boston și Filadelfia mi-am complectat cunoștințele.

Pe atunci lumea fusese cuprinsă de panică din cauza mai multor explozii de dirijabile. Odată a fost fulgerul, care a lovit o navă, altă dată s'a vorbit de scântei ce s'au format din cauza frecării sârmelor, a treia oară nu se putea constata motivul. Dar rezultatul era de fiecare dată același: distrugerea de vieți tinere, pline de speranță, printr-o catastrofă teribilă. Încă de atunci îmi veni ideea: dacă n'ar fi posibil de înlăturat răul principal—adică să găsim un gaz neinflamabil.. Între timp se iviră alte întâmplări. Am făcut cunoștința soției mele, care locuia la rude în Copenhaga. Și ea era dintr'o familie înstărită dacă nu chiar bogată. Ne-am căsătorit îndată și ne-am mutat aci la Gotheburg, unde curând după asta am cumpărat această casă.

De mult am renunțat la gândul de a îmbrățișa o profesie burgheză. Ocazional o mică ocupație artistică — mă ocup puțin cu pictura — aceasta îmi era destul pentru început. Dar după prima beție a lunei de miere înțelesesem că sunt încă prea tânăr pentru viața de rentier. Dorul de o activitate, care mă cuprinse, se accentuă. Ascultam conferințe tehnice, și gândurile mele se întorceau din ce în ce mai mult la problema veche: descoperirea unui gaz neinflamabil — unei materii industriale pentru dirijabile, care să nu se aprindă. O asemenea descoperire ar ridica valoarea dirijabilelor în mod considerabil. Cel mai temut dușman — focul — ar fi fost făcut inofensiv, asta ar însemna: îmbogățirea omenirii cu o bucată de cultură...

N'a durat mult și mi-am aranjat un laboratoriu... același a cărui ruine le vedeți acolo jos. În timp ce zidari și tâmplari contruiau, soseau și camioane cu retorțe, generatoare de toate sistemele — din Franța și Germania. Am comandat chiar și modele de dirijabile de mărimi respectabile. Am lă-

sat să se construiască cu un dinamou propriu. Incepui lucrul...

Vă puteţi inchipui, Mr. Jenkins, că toate aceste au absorbit tot timpul meu şi toată puterea mea de muncă. Vedeam pe soţia mea aproape numai la prânz. Când mă repezeam dimineaţa la laborator, eu nu era încă sculată din pat, iar când mă întorceam seara, dormea adânc. Admit, n'am fost un bărbat atent. M'am gândit că totul îi trecător. Credeam că cu cât mă voiu ocupa mai intens de aceste lucrări, cu atât mai repede voi ajunge la perfecţionarea invenţiei mele. Mai credeam ceva: că soţiei mele îi va face plăcere, poate se va simţi mândră cu un bărbat care va revoluţiona lumea. Ah, n'am cunoscut femeia.

În primile săptămâni, Dagmar luase parte cu sinceritate la lucrările mele. N'a înţeles însă, că un astfel de lucru cere timp... luni... ani, poate. Credea, desigur, că rezultatul trebuia să vină peste noapte.

D. Kay Lomsegg care lua într'o seară masa la noi era desigur un om cu totul altfel decât mine. Îmi era coleg; un inginer tânăr pe care l'am cunoscut la conferinţele din Trädgarstörningén. Venise la mine să-mi aducă un articol din revista sa tehnică. A venit pe la noi de două sau trei ori, până ce soţia mea îl invită să vină seara, apoi la masă.

Era un tânăr simpatic şi serviabil acest domn Kay Lomsegg. Mă bucuram, că soţia mea are puţină distracţie. Eu singur îl invitam să vină mai des pela noi. Tra tânăr, frumos şi elegant, cânta foarte bine la vioară şi deoarece soţia mea era înzestrată cu simţ muzical neobişnuit şi era meşteră la pian, vedeam pentru Dagmar o schimbare binefăcătoare, în monotonia casei noastre. Totul va fi numai trecător! Într'o dimineaţă va veni marele rezultat. Atunci toate astea nu vor constitui decât plictiseala singurătăţii, o distracţie muzicală în serile lungi de iarnă numai un intermezzo fără importanţă!

Nu-i nevoie să vă mai spun că experienţele mele costau bani.

Într'o zi mă vizită şi banherul meu care mă întrebă mirat ce afaceri fac eu de tot ridic mereu sume de bani. l-am povestit despre cercetările mele. Am văzut că schimbă cu soţia mea o privire curioasă. l-am arătat laboratorul şi mi-am dat seama imediat, după atitudinea şi expresia feţei lui că mă consideră un diletant nebun. La plecare îmi întinse mâna spunându-mi: n'ai vrea mai bine să laşi aceste experienţe altru-

iste altor oameni mai bogați? Averea d-tale a scăzut la suma de 400.000 de coroane. Lasă asta în grija mea, știu ce fac... a fost răspunsul meu. Și apoi — termină el jenat, vizitele acestui Lomsegg, nu-mi plac. Departe de mine gândul să bănuiesc....

L'am întrerupt enervat. Îți mulțumesc pentru sfaturile d-tale prietenești. Dar atât eu cât și soția mea știm cât de departe putem merge.

Ridică din umeri și plecă.

Mai veni de câteva ori pe la mine, comunicându-mi de fiecare dată că depozitul meu scade din ce în ce mai mult. Nici micile mele speculații nu-mi aduceau vreun câștig.

Intr'o bună zi mă aflam aproape de terminare. Comandasem dela Hamburg un generator nou. Un amestec de gaze la care lucrasem câteva săptămâni în șir; trebuia să-l încerc în mod practic. Totul era pregătit. Eram convins de reușită.

Pe soția mea o văzusem, seara la masă mai mult în treacăt. Kay Lomsegg era prezent. Mi s'a părut că atunci când am intrat în cameră cei doi se îndepărtară unul de altul, dar în capul meu erau numai formule și combinații, așa că n'am dat nici o atenție acestui fapt. Deabea mai târziu... când am încercat să reconstituesc faptul mi-am adus aminte de toate. Am băut o ceașcă cu ceaiu și m'am întors în laborator.

Era ora 11 și jumătate când totul a fost pus la punct. Dirijabilul se ridicase încet. Am deschis ventilul, apoi am stins flacăra developatorului și am dat drumul elicei. Sosi momentul decisiv, încercarea neinflamabilității gazului.

La 12 fără un sfert se produse catastrofa. Explozia. Totul era în flăcări. Eu am fost trântit cu capul spre ușă, din cauza presiunii aerului. Totul, în jurul meu era făcut jandări. Imi pierdui cunoștința. Nu-mi dau seama cum de-am scăpat cu viață. Când m'am trezit din leșin, în jurul meu se strânseseră vecinii. Ușa laboratorului fusese smulsă din balamale și asvârlită la câțiva metri, în grădină. Vântul sufla cu putere printre ruinele fericirii mele.

Cu mare greutate am ajuns în casă. Primul meu gând a fost să întreb de soția mea. Era plecată.

După multe insistențe din partea mea, fata în casă, cu lacrimi în ochi îmi spuse că a plecat la balul dela operă, însoțită de Kay Lomsegg....

„18“

Pe biroul meu am găsit o scrisoare. Era dela bancherul meu. Imi comunica următoarele:

„...contul dv. s'a lichidat“.

Eram un cerșetor.

Acesta era deci sfârșitul. Pentru asta am muncit — am sacrificat întreaga avere — mi-am pus sănătatea în joc — fericirea tinerei mele căsnicii! Am vrut să fericesc lumea — acum eram un om pierdut. Unul care a crezut într'o himeră!

Ce prost am fost. Omenirea pe care am vrut s'o văd fericită, acum râde de mine. Vecinii vor sta pe la gard și vor privi batjocoritori ruinele, împrăștiate peste tot, martore funeste a supraestimației umane — a unei încrederi vanitoase. Ei au știut întotdeauna că acesta va fi rezultatul. Un om care nu se duce zi de zi la birou, cum se cade unui negustor gothenburghez cinstit, care nu calculează sau nu negociază și care nu apare la bursă ca cellați — nu poate să-i meargă bine. Vor râde de mine — vor râde cu hohot... „Pionerul“ care a încercat să aducă omenirii vindecarea, a devenit obiectul revistelor cronice. Mă vedeam în Söndags Nisse, în mijlocul laboratorului distins cu următoarea complectare:

— Acesta este omul care a descoperit gazul neinflamabil.

Și soția mea... Am crezut că citesc în ochii ei admirație... n'a fost decât batjocură.

Mă înșelasem și'n privința ei. Mă abandonase. A văzut că interesele ei diferă de cele ale mele. A preferat mâna întinsă de un altul. Cred că a făcut bine. Soțul ei era un prost, care n'a înțeles să trăiască viața așa cum trebuie. În loc să se distreze alături de tânăra lui soție, prefera să-și piardă timpul între zidurile întunecoase a unui laborator inutil, frământându-și creierul pentru a sustrage naturei ultimile ei secrete. Astea nu erau nimic pentru o femeie frumoasă, dornică de a petrece. Nimeni nu poate s'o condamne. Eu singur sunt principalul vinovat. Eu l'am adus în casă pe Lomsegg, și acum dansează cu ea la balul operei. Și noaptea mai era lungă...

În mână strângeam scrisoarea bancherului. Rândurile lui par'că imi dădeau o liniște perfectă. Ultimul rest a fost ridicat. Banca a mai avansat pentru mine suma de 250 de coroane. Ce drăguț din partea lor...!

Acuma se terminase totul. Nu mai exista nici laborator — nici invenții — și nici baluri... nici baluri...

Trebue să afle și ea. Să nu mai rădă. Nici ea și nici ceilalți. Să știe toți că femeia care flirtează cu ei, nu este decât

o cerșetoare. Vom vedea mutrele-șări le vor face. Desigur că vor arunca vina pe mine. N'au decât. Numai să nu mai rădă... să nu rădă...

Cum am ajuns la Henriksberg nu-mi pot da seama.

Îmi amintesc vag că doi galonași m'au măsurat din cap până în picioare, încercând să mă oprească de a intra. Deodată mă găsi în mijlocul lumii vesele, cu părul vâlvoi, cu obrazul înegrit și zgâriat și cu hainele rupte...

O dansatoare dădu un țipăt. Am fost înconjurat de lume. Cineva mă întrebă ceva. N'am înțeles nimic. Deodată mă auzii strigat pe nume.

— Olaf!

Muzica încetă de a mai cânta. Ca prin sită văzui fața soției mele... apoi am fugit afară...

Göta Elf se căsca întunecat la picioarele mele. Acolo, departe peste Hisingen sclipeau câteva luminițe. Coborâi muntele în mod automat. În spatele meu se auzea muzică. Cineva strigă tare numele meu. Am tresărit. Nu — a fost desigur o sirenă. Vântul dinspre mare îmi mângâia fruntea. Mă simțeam mai bine. Mergeam tot înainte. Ici și colo pâlăia lumina slabă a felinarelor. Totul era liniștit. Liniște și pace. Toată lumea cinstită, dormea, în siguranță pe acest pământ. Mă gândeam la mamele care a dat viață bărbaților capabili, care știau ce să ceară de la viață. Cari mergeau drumul lor spre un fel nobil, cari nu se uitau nici în stânga și nici în dreapta. Cari aveau femeile lor în care aveau toată încrederea și copiii lor cari aveau să continue opera începută de părinți. Numai eu... singur. Ah, nu. Asta era înșelăciunea. Aici ca și acolo se duceau lupte. În fiecare casă liniștită se petrecea poate din când în când câte o tragedie neștiută de nimeni. Peste tot, aici, acolo, în toată lumea același tablou. Oameni cari nu se înțeleg, bărbați și femei, care se iubesc, se înșală, se batjocoresc, seucid între ei. Aici ca și acolo, o luptă între bun și rău...

Rău... bun... concepții umane. Erau oare toți răi acei cari nu mergeau drumul drept? Sunt poate prea slab. Poate cred că fac bine așa. Mă gândii din nou la soția mea.

În fond ce era? Tânără și s'a dus printre oameni să se amuze. Muzică și dans — nu sunt din strămoși cele mai inofensive drepturi ale tinereții? Nu... vina nu era a ei. Vina era numai a mea. Eu eram cel slab — toată nenorocirea apăsă numai pe umerii mei. Dacă am ajuns sărac — eu eram

cel vinovat; dacă soția mea și-a pierdut încrederea în mine, eu purtam vina. M'am îngropat între ziduri hăde, uitând că viața este caldă și frumoasă. Am uitat măsura lucrurilor și m'am prăbușit în prăpastie. Cu mine am târât-o și pe ea.

Nu — asta nu trebuie să se întâmple. Viața mea e pierdută — totuși există o posibilitate pentru a o salva. Ași putea să repar răul făcut....

Fără să-mi dau seama m'am îndreptat spre Majorna. Ceva straniu se impregnase în creierul meu, fără a-mi da pace. În creierul meu se întipărise un nume: Anker Friiswold! Am mers două ore; am trecut prin fața bisericii Frederik, apoi pe lângă interminabilul Vegagaten până la Slottskogspark — situat în partea de sud a orașului. Aici locuia el, Anker Friiswold, prietenul meu din copilărie, cel mai inteligent om pe care l'am întâlnit vreodată.

Se miră puțin când se trezi eu mine în puterea nopții. Dar nu întrebă nimic. Anker Friiswold nu întreabă niciodată. I-am povestit totul și apoi i-am cerut ceva. Ceva nemaiauzit, neînchipuit, ceva ce nu s'a mai cerut vreodată dela un prieten.

— Vreau să mor, Anker — îi spuse-i. Trebuie să mor, căci sunt un cerșetor. Viața mea este asigurată pentru o sumă foarte importantă. Moartea mea ar însemna pentru Dagmar, salvarea. Scăparea de sărăcie. Există totuși un obstacol. Asigurarea am contractat-o deaceia acum trei luni și una din clauze prevede un termen de un an pentru sinucidere. Dacă m'ași împușca astăzi, Dagmar n'ar primi nici un ban. De aceea am să te rog ceva. Știu că ai aflat lucruri multe în viață, cunoști deasemenea lucruri pe care nu le știe decât foarte puțini muritori. Ai văzut minunile și curiozitățile Indiei, și știu că între acestea sunt anumite lucruri pe care mintea noastră de europeni nu le poate concepe. Ași vrea să mor... Anker — dar în așa fel ca nici un doctor din lume să nu-și dea seama că este vorba de sinucidere. Da... eu singur n'aș vrea să simt moartea... căci îți mărturisesc sincer, nervii mei sunt distruși și nu cred să mai am curajul pe care-l cere o sinucidere. Există o astfel de modalitate...?

Anker mă privi în tăcere. Apoi aruncă o privire spre un dulap din cameră.

— Da. Există. Am învățat-o dela un preot indian Mahadeo din Djaipur. Brahmanul care cunoștea mijlocul acesta poate

ucide în mod neobservat și dela depărtare — orice ființă.

— Este o otravă? Întreba-i eu.

— O otravă metalică, al cărei efect, așa zisa știință n'a reușit s'o descopere încă. Probabil că se bazează pe niște raze la fel cu radio-activitatea.

— Cum se aplică?

— Acel care trebuie ucis o primește prin apa pe care o bea, prin aerul care-l respiră; prin mâncarea pe care o înghite. E neobservată, n'are gust, nici miros și distanța n'are importanță.

— În cât timp ucide?

— Exact în 30 de zile.

— Și tu crezi că societatea de asigurare...?

Friiswold zâmbi.

— Nici un doctor din lume nu va putea să pună diagnosticul. Otrava părăsește corpul imediat ce și-a făcut efectul. M'am apropiat de prietenul meu punându-i mâna pe umăr.

— Vrei să-mi dai acest mijloc, Anker.

— El încreși fruntea și se uită în pământ.

— Poți să-ți închipui, dragul meu prieten, că-mi vine greu să-ți răspund la o asemenea întrebare. Îmi ești drag și unicul meu prieten. Am împărțit grijile și speranțele împreună. Îmi ești ca un frate și tocmai eu său fiu călăul tău? Pe de altă parte mă gândesc că moartea este răul cel mai mic...

— Desigur.

— Spune-mi, doriința ta fermă este de a muri?

— E sfântă.

— Bine, atunci mă voiu gândi. Măine dimineață vei avea răspunsul meu.

Olaf Kyrre termină și privi lung pe detectivul care nu-l întrerupsese cu nici un cuvânt. Joe Jenkins dădu din cap, se ridică în picioare și făcu câțiva pași prin cameră. Se opri în fața lui Olaf.

— Am venit, spuse el în sfârșit, pentru a vă aduce răspunsul lui Anker Friiswold. N'a putut să se decidă de a vă îndeplini doriința. Dar m'a rugat pe mine să fiu reprezentantul lui. Adică, să fac eu ceace nu poate el. Cunosce mijlocul de care v'a vorbit el... și-l posed. Spuneți-mi, persistați în intenția de a...?

— Da, răspunse Olaf Kyrre ferm.

— Vreți să muriți?

— Da.

— Veți privi, deci, ca un serviciu dacă vă voi transmite otrava pe care o luați prin apă, aer și alimente?

— Ași privi ca pe cel mai mare serviciu prietenesc, pe care un om îl poate face unui altuia.

Detectivul întinse mâna.

— Atunci să aveți încredere în mine. O voi face-o, spuse ferm. Astăzi suntem în 19 Septembrie. Chiar azi voi începe transmiterea otrăvii. La 19 Octombrie veți fi mort. Nu vă voi da adresa mea, pentru că în caz de slăbiciune să nu cereți să-mi opresc opera de distrugere. Părăsesc chiar astăzi Gothenburg, și orice încercare de a da de urma mea va rămâne fără rezultat.

— Nu voi cerceta.

— M'am așteptat la acest răspuns. Adio.

Ușa se închise în urma lui.

Olaf ascultă atent pașii energici, îndepărtându-se. Își încrucișă brațele pe piept și începu să se plimbe prin cameră.

Intră Dagmar.

— Nu vrei să vii Olaf? întrebă ea aproape în șoaptă. Ți-am pregătit un mic dejun.

El oftă adânc și-și ridică privirea.

— Da răspunse el cu voce liniștită. Ași vrea să mănânc ceva.



Trecuse două zile dela această ciudată întrevvedere. Lui Olaf Kyrre i se anunță o vizită: Domnul Kraglund, bancherul.

Kyrre, de obicei foarte liniștit, era astăzi extrem de agitat.

— Am primit scrisoarea d-tale, începu el. Știu că sunt un cerșetor. Îmi închipui pentru ce ai venit.

— Da? întrebă bancherul clipind din ochi. Îți închipui?

Nu, domnule Kyrre, te înșeli amarnic. Îți aduc o veste bună

— pentru prima oară după un timp îndelungat. Acum câ-

teva săptămâni mi-ai dat aprobarea să speculez pentru d-ta.

Tranzacțiile păreau la început, de altfel ca toate încercările

d-tale, fără reușită. Astăzi, însă, am primit vestea care răs-

toarnă complet trecutul. Acțiunile liniei de vapoare Bergen

s'au dublat așa că beneficiul d-tale se ridică la suma de

243.000 de coroane, aproape un sfert de milion. Te felicit.

Olaf Kyrre se apucă cu mâinile de cap.

— Un sfert de milion, repetă el mecanic. Atunci ași fi....

ar fi Dagmar....

— Soției d-tale, pe care am întâlnit-o în grădină i-am comunicat vestea. Dar acum trebuie să mă duc la bursă. La revedere, domnule Kyrre și pe viitor caută de-ți administrează ceva mai bine averea.

Olaf privi absent în urma bancherului. În pragul ușii apăru Dagmar. Se apropie de el și-i apucă mâinile.

— Olaf... știi tu ce-am făcut acum? M'am rugat.

— Dumnezeuule.

Se uită la ea cu o privire răătăcită.

— Atunci totul este adevărat?

— Da. E adevărat. Suntem iarăși oameni bogați. Totul este ca mai înainte. Vom începe o viață nouă. Tu îmi vei aparține numai mie și eu ție. Nici un al treilea să nu mai fie între noi. Dacă domnul Lomsegg va reveni, îl vom trimite la plimbare.

— Lomsegg?

Kyrre se trezi ca dintr'un vis urât.

— Dar îl iubești?

— Eu. Pe Lomsegg? Ea răsă zglobie. Ai crezut asta o singură clipă?

El respiră greu.

— Pentrucă m'am dus cu el la bal? Știu că am făcut o greșeală. Dar n'am păcătuit. Uite Olaf, eu sunt tânără, și-mi era dor de oameni. Pentru tine n'am fost decât bucătăreasa... Nu-ți fac reproșuri. Știu că aveai în cap alte griji și speranțe. Nu voiam să te deranjez. Dar de puțină distracție aveam și eu nevoie — și atunci a apărut acest tânăr, singurul căruia mă puteam adresa. De iubit, te-am iubit numai pe tine.

Kyrre făcu un pas înapoi și strânse puternic speteaza scaunului.

— Acesta-i adevărul? Întrebă el încet.

— Ți-o jur!

— Atunci ar fi...

Genunchii i se îndoiră. Se plăbuși pe scaun.

— Atunci totul ar fi...

— Da, Olaf, spuse ea zâmbind. Totul este ca mai înainte. Am urcat un drum greu, dar acum a rămas în urma noastră. La picioarele noastre se deschide un peisagiu vesel și însorit. Iși trecu mâna prin păr.

— Du-te în grădină — spuse ea încet — și așează-te la soare. La iubitul soare.

El o privi cu ochi fixi și se îndepărtă spre ușă cu pași grei. El îl privi în urmă și dădu din cap.

Soarele auriu de toamnă, inunda cu razele lui calde grădina. Kyrre se uită cu ochi rătăciți la cer și-i închise. Tot răul dispăruse ca ceața la razele puternice ale soarelui. O viață de fericire și mulțumire se deschidea înaintea lui. Al treilea care se furișase în viața lui intimă, n'avea să mai revină. Dagmar a spus-o. Dar un alt musafir va veni în locul lui, așezându-se lângă el, invizibil și amenințător, moartea. Fiecare mișcare, fiecare respirație îi va aduce aminte de asta. Il va pândi mereu. Și ziua când va întinde mâna spre el se apropia virtiginos...

Situația era insuportabilă... Dar nu se va da bătut cu una cu două.

Joe Jenkins era un om ca toți oamenii, din carne și oase. Desigur că Anker Friiswold cunoștea adresa lui. Îi va telegrafia și totul va fi bine.

Se îndreptă cu pași hotărâți spre casă. Se îmbracă și plecă în oraș, îndreptându-se spre Slottskogspark.

Cu cât se apropia mai mult de casa prietenului său, cu atât se simțea apăsător sufletește de ceva inexplicabil care-l paraliza pașii. Ncri negri se ridicase pe cer, venind dinspre Lesidholmen. Cățiva stropi de ploaie căzură pe caldarâm.

Departe, în spre Tingstad străluci un fulger.

Curios, jaluzelele casei lui Friiswold erau trase. Rămase o clipă nemișcat în fața intrării apoi trase clopotul care sună strident în toată casa.

Se părea că toate ușile casei sunt larg deschise.

Mai trase odată. Nimic nu se mișcă.

Dinspre stradă venea legănându-se o femeie bătrână.

Ea îl privi surprinsă.

— Ce doriți? întrebă ea.

— Ași dori să vorbesc cu domnul Friiswold.

— Pe domnul Friiswold? repetă bătrâna clătinând din cap. Doctorul Friiswold a murit subit astăzi noapte.

Olaf Kyrre simți un fior rece trecându-i prin tot corpul. Simțea cum vinele păreau că se vor sparge. Un sunet asurzitor îi isbea timpanele. Părea că din depărtare vine sunet de clopote care se întăreau din ce în ce mai mult.

— Vreți să-l vedeți? răsună vocea bătrânei, ca din depărtare. Veniți.

Deschise ușa și intră încet în casă. El o urmă în mod automat, finându-se de pereți ca un om beat.

— Acolă-i — șopti bătrâna. Intrați, vă rog.

El tresări. Respiră adânc și intră înăuntru. Anker Friiswold era lungit în pat. Ochiul îi erau închiși, o umbră vântată îi apăruse pe față. Apucă mâna prietenului său mort, și se retrase îngrozit simțind o răceală ca de ghiață.

Se ridică tremurând.

— N'a lăsat nimic? Întrebă el pe bătrâna. Este foarte important.

Bătrâna mormăi ceva, clătinând din cap. El trecu pe lângă ea și intră în camera de lucru. Deschise sertarele biroului. Găsi câteva scrisori și notițe, altceva nimic. Trecu în bibliotecă. Nici aici nu găsi nimic referitor la Joe Jenkins, nici un rând măcar. Trânti ca un nebun cărțile de pe rafturi, căută peste tot. Nimic. Bătrâna îl privia tăcută. În sfârșit, lăsă mâinile în jos, desnădăjduit.

— Trebuie să găsesc — murmură el. Trebuie să găsesc. N'ar fi trebuit să moră. Este o crimă față de mine. Ar fi trebuit să vorbească, măcar un singur cuvânt care m'ar fi putut salva.

— Lăsați-l să se odihnească — zise ea. Moartea este sfântă.

Olaf Kyrre se uită fix în ochii bătrânei, se întoarse și eși în stradă.

Afară ploua cu găleata. Kyrre rămase o clipă nehotărât. Undeva trăsni. Oftă. Acolo vis-a-vis, Linnegatan ducea spre oraș. Acolo a locuit Joe Jenkins. Trebuie să-l găsească — pe el sau urma lui.

La Palace-Hotel, portarul clătină din cap.

— Nu — un domn cu acest nume, nu-l cunosc.

Plecă spre Haglund. Același răspuns.

În Savoy-Hotel, directorul nu-i putu da nici o relație despre cel descris de Olaf. Numele îi era cunoscut, însă în hotel nu locuia.

Noaptea târziu, Kyrre se întoarse acasă, ud learcă și desamăgit. Nici o urmă de Joe Jenkins — nimic — nimeni nu-l cunoștea. N'a locuit nicăieri. A apărut și a dispărut ca un meteor, care se vede sclipind numai o clipă, apoi pierzându-se în neant.

Dagmar îl primi îngrijorată. Ii puse o sută de întrebări. Într'un moment de desnădejde voi să-i spună totul. Privind

însă obrazul tânăr al soției, renunță. De ce i-ar spune. Mila ei n'ar fi putut săl- salveze. Trebuia să sufere singur...



În fiecare dimineață când se scula, Olaf simțea din ce în ce mai mult efectul substanței misterioase. O substanță pe care un străin i-o introducea în corp — în fiecare minut — dela depărtare. Simțea strânsoarea care ca un cerc i se pune în jurul inimei, îngreunându-i respirația și făcându-i membrele mai greoaie.

Simțea pe musafirul invizibil, lângă el...

Se gândi să nu mai mănânce. Prostie. Ar fi trebuit nici să respire. Se gândi să voiajeze... să fugă... Dar nici distanța n'avea importanță.

Nu... era pierdut... iremediabil pierdut... din propria lui vină.

Se grăbise ca un copil ambițios. A fost prea laș să reia lupta cu viața... acum trebuia să tragă consecințele.

Simți că Dagmar îl suspecta mereu. De câteva ori încercase să-i vorbească, el însă o evită. Se temea că nervii nu-l vor mai susține... și-i va povesti totul...

Într-o noapte se ridică în pat. Nu putea să doarmă. Nici-odată nu-i venise în minte ca acum adevărata tragedie a vieții sale. A fugit ca o fantomă... a pierdut prima partidă și acum pleca resemnat capul. În fața lui zâmbea viața cu toate posibilitățile, toate nădejdiile, el era însă prea slab, prea laș pentru a cuprinde vreuna din ele!

Nu — așa nu putea proceda un bărbat.

Dacă trebuia să moară, atunci să nu rămână un simplu fantasmă — un vis care face proiecte și la primul eșec abandonează lupta. Nu — trebuia să lupte. Dacă trebuia să cadă până la sfârșit, mai bine să cadă în luptă dreaptă, va muri ca un erou, nu ca un laș sau învins.

Se sculă din pat, se îmbracă fără sgomot și trecu în camera de lucru. Aici se găseau trântite în desordine, retorte și creuzote, puținul ce a putut fi salvat de explozie. Scoase aparatele din rafturi. Fu apucat de o dorință nebună de lucru. O dorință sub care se ascundea frica de moarte...

Ii lipseau câteva lucruri. Se uită în calendar... 2 Octombrie... încă 16 zile... 16 zile întregi. Se va folosi de fiecare minut pentru a lucra la invenția sa... voia să se apropie de ținta supremă. Va atinge țelul sau va muri la datorie. O clipă păru că inima îi încetă de-al mai bate. I se păruse numai.

Memento mori nu-l va mai doborî... nu... îl stimula.

A doua zi completează lipsurile și cu atenție deosebită și în mod sistematic reîncepu lucrul.

Și într-o seară, când Dagmar intră în camera de lucru, găsi ceace căuta... gazul neinflamabil. Dagmar îl luă de gât și-l sărută.

A doua zi dimineață se duse la decanul școalei politehnice superioare și-i aduse la cunoștință descoperirea sa.

Decanul îl ascultă în tăcere. La început neîncrezător, pe urmă din ce în ce cu mai multă atenție. În sfârșit se ridică în picioare.

— Dacă este adevărat tot ce mi-ai spus, atunci sunteți unul din cei mai mari... printr-o singură lovitură treceți în rândurile puținilor oameni socotiți pionieri omenirii. Voi veni să mă conving de invenția d-v. Voi aduce întreg corpul profesoral. Răsfoi un calendar. Așteptați-ne în ziua de 19 Octombrie, la ora 10 dimineața.

Olaf Kyrre se întoarse acasă plin de fericire, să-i spuie lui Dagmar, că la 19 ale lunii vor veni.

19 Octombrie...

Era ziua morții sale. Fericirea și stărfitul. Oricum n'a trăit degeaba.



În ziua de 19 Octombrie, la ora 10 dimineața, Olaf Kyrre conduse profesorii școlii politehnice din Gothenburg în fața dirijabilului plin cu gazul neinflamabil — Rionon!

Micul dirijabil rezistă oricărui foc. Plutea nestingherit prin cameră, în învelișul lui de asbest, prin flăcări.

Decanul strânse mâna lui Kyrre și după el urmară ceilalți profesori.

— Vă felicităm — spuseră toți într'un glas.

— Voi pleca mâine la Stockholm — spuse decanul — să vorbesc despre d-v.

Kyrre rămase singur. Opri ventilul de gaz și privi calendarul. Cifra 19 se holba diabolic la el.

Intră Dagmar. Se apropie de el și-l apucă de mână.

— Îți mulțumesc — spuse ea încet.

Atât. Apoi privi lung fața lui suptă și ochii lucitori.

— Olaf, tu nu te bucuri?

El oftă adânc. Simți cum îl părăsesc puterile.

— Trebuie să-ți spun ceva...

Se auzi sgomotul unui automobil oprindu-se în fața casei.

Răsună soneria. El se uită zăpăcit la Dagmar. Se auzi un pas energic. Ușa se deschise, în prag apăru Joe Jenkins.

Olaf făcu un pas înainte. Pe urmă spuse înăet:

— Știu pentru ce ai venit, sunt gata.

Detectivul închise ușa.

— Am auzit de invenție — spuse el calm. Vă felicit din tot sufletul.

Olaf Kyrre făcu un gest obosit cu mâna.

— V'ați îndeplinit angajamentul, domnule, spuse el. Știu că azi trebuie să mor.

Dagmar se uită uluită la el. Olaf lăsă privirea în jos.

— Nu — răspunse Joe Jenkins încet. Nu veți muri.

Inventatorul ridică capul, ochii lui se măriră. Gânduri de proporții considerabile se încrucișau prin creierul lui întrezărind ceva de necrezut... suprema fericire... viața.

Dar era imposibil.

Se ridică liniștit în picioare.

— Mi-ați trimis, conform înțelegerii, otrava?

— Nu, domnule Kyrre, răspunse detectivul dând energie din cap. Nici nu m'am gândit la asta. Să-ți spun adevărul, nici nu cunosc o astfel de otravă.

— Dar... Olaf își duse mâna la inimă. Dar eu singur am simțit cum slăbeam pe zi ce trece, cum moartea se apropie cu pași repezi.

— Autosugestie! Ai crezut numai că ești otrăvit. Câteva săptămâni petrecute în Fjorden — și vei fi sănătos tun.

Olaf își privi soția și o apucă spontan de mână.

— Dar — spuse el șovăitor, înțelegerea noastră... pe care ai acceptat-o... pentruce...?

— Ei.., detectivul privi interesat modelul dirijabilului, al cărui gaz se golea în generator, n'am vrut decât să arăt ultimul și cel mai profund lucru... Valoarea vieții. Am vrut să-ți arăt clar, că fericirea constă în a-ți întrebuiința darurile în mod inteligent și plin de bucuria muncii. Eu cunosc viața... și știu că nu curge ca un pârâu drept, fără cotituri, ci trece peste stânci și prăpastii, peste înălțimi și obstacole. Toată arta vieții constă în a ști să aștepți — când ești sus să nu fii prea fericit — când ești jos să nu disperezi. Nu uita un lucru. Această invenție de a cărei însemnătate covârșitoare nici eu și nici d-ta nu ne putem da seama în clipa de față, nu ți-ar fi reușit niciodată dacă n'ar fi intervenit frica de moarte. Din această cauză cred că metoda mea, oricât de groasnică ar

părea, a fost totuși cea adevărată. Fii liniștit, în tot timpul acesta te-am supravegheat. Ași fi fost îndată lângă d-ta dacă ai fi disperat. Am urmărit fiecare pas al d-tale. N'ai observat, nu trebuie să te miră, asta-i meseria mea. Și acum, stimată doamnă — cu acestea apucă mâinile lui Dagmar Kyrre — vă felicit și pe dv. Desigur că aveți să vă spuneți anumite lucruri. Aici nu mai am ce căuta. Aud claxonul mașinei care mă chiamă nerăbdător. Rămâneți cu bine — și dacă voiți să urmați sfatul meu, duceți-vă împreună la mare. Aerul, lumina și apa îi va aduce domnului Kyrre, sănătatea. Duceți-vă la nord... dacă din întâmplare vă veți decide pentru Myrdal, m'ar bucura — căci acolo voi avea ocazia să vă salut. Stau la hotelul Gjosten.

Ușa se închise în urma lui. Cei doi rămaseră singuri.

Ascultară în tăcere sgomotul pașilor îndepărtându-se.

Dagmar privi în obrazul slăbit al soțului ei.

— Olaf strigă ea.

Din ochii lui isvorau perle mari de lacrimi.

Traducere de N. G.

— S F A R Ș I T —



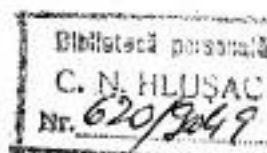
I

S p a r g e r e a
d e l a
Comercial - Bank
d e E d g a r W a l l a c e

Traducere de GEO STAN



II



19 O c t o m b r i e,
z i u a m o r ț i i m e l e
d e P a u l R o s e n h a y n

Traducere de N. G.

EDITURA PODEANU, BUCUREȘTI
Strada Câmpineanu No. 7.

Colecția Bufnița

Secretul din oglindă

de Aug. Muir

Un roman plin de groază și
mister. Un gen nou pentru ce-
titorii români

Colecția de 7 lei

Mister Smith, telefonează

de Walter Berg

O acțiune palpitantă care pasi-
onează până la ultima filă.

Citiți ultimele noutăți ale editurii Podeanu

Colecția Podeanu de 15 Lei

Atac la miezul nopții

de Toma Alexandrescu

Formidabilul roman de acțiune din timpul luptelor dintre moldoveni și nenumărații năvălitori ai Țării Moldovenești.

Colecția Enigma

Cadranul morții

de Rufus King

Cel mai bun roman polițist apărut până astăzi.

Colecția celor 4 ași

Cei trei ucigași

de Eli Colter

Fantastic roman de aventuri din viața căutătorilor de aur.

IOVAERELE COROANEI

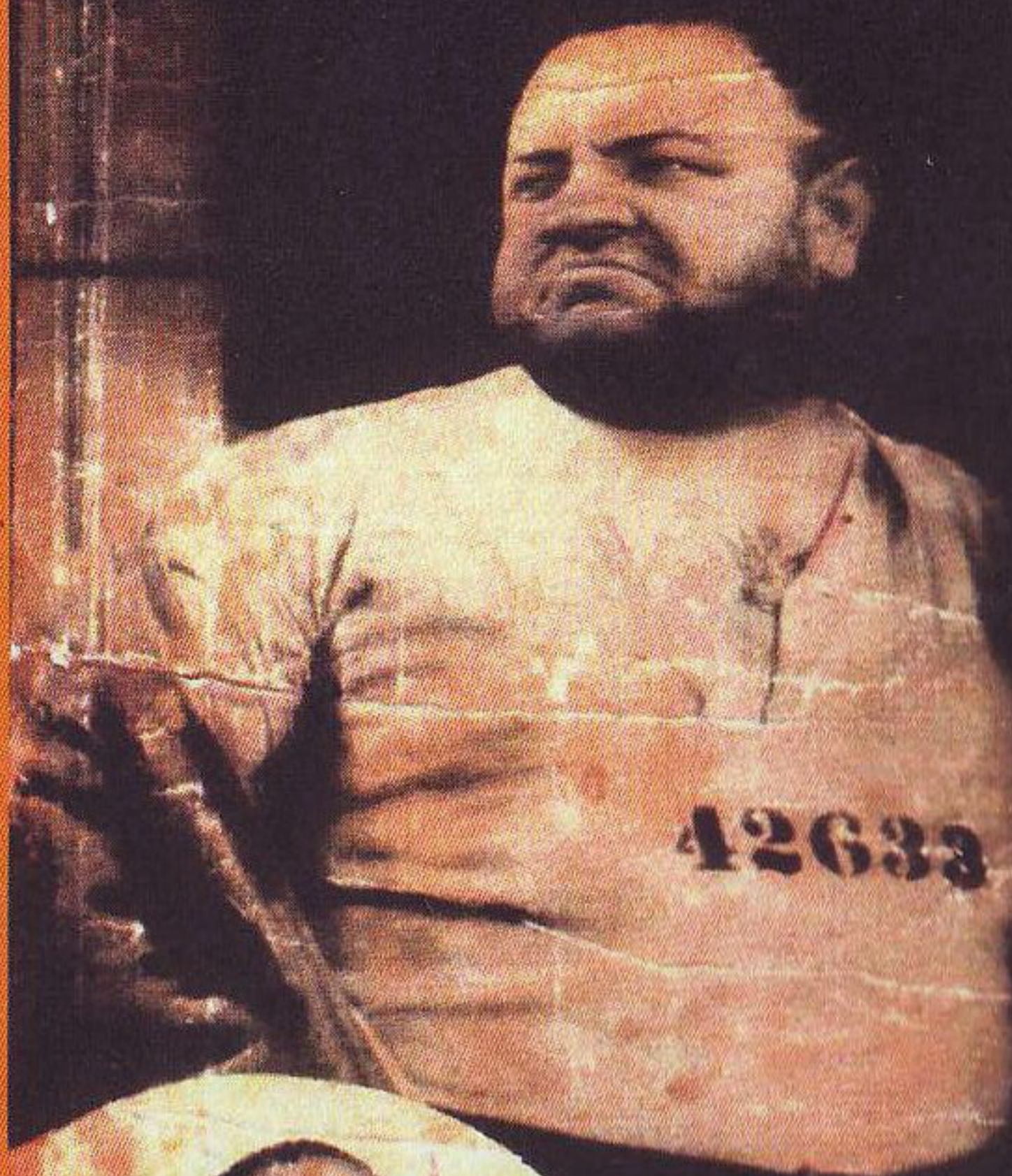
DE
EDGAR WALLACE



Este exclus să nu fi captivat
de Edgar Wallace

LEI 25

BANDA GROAZEI

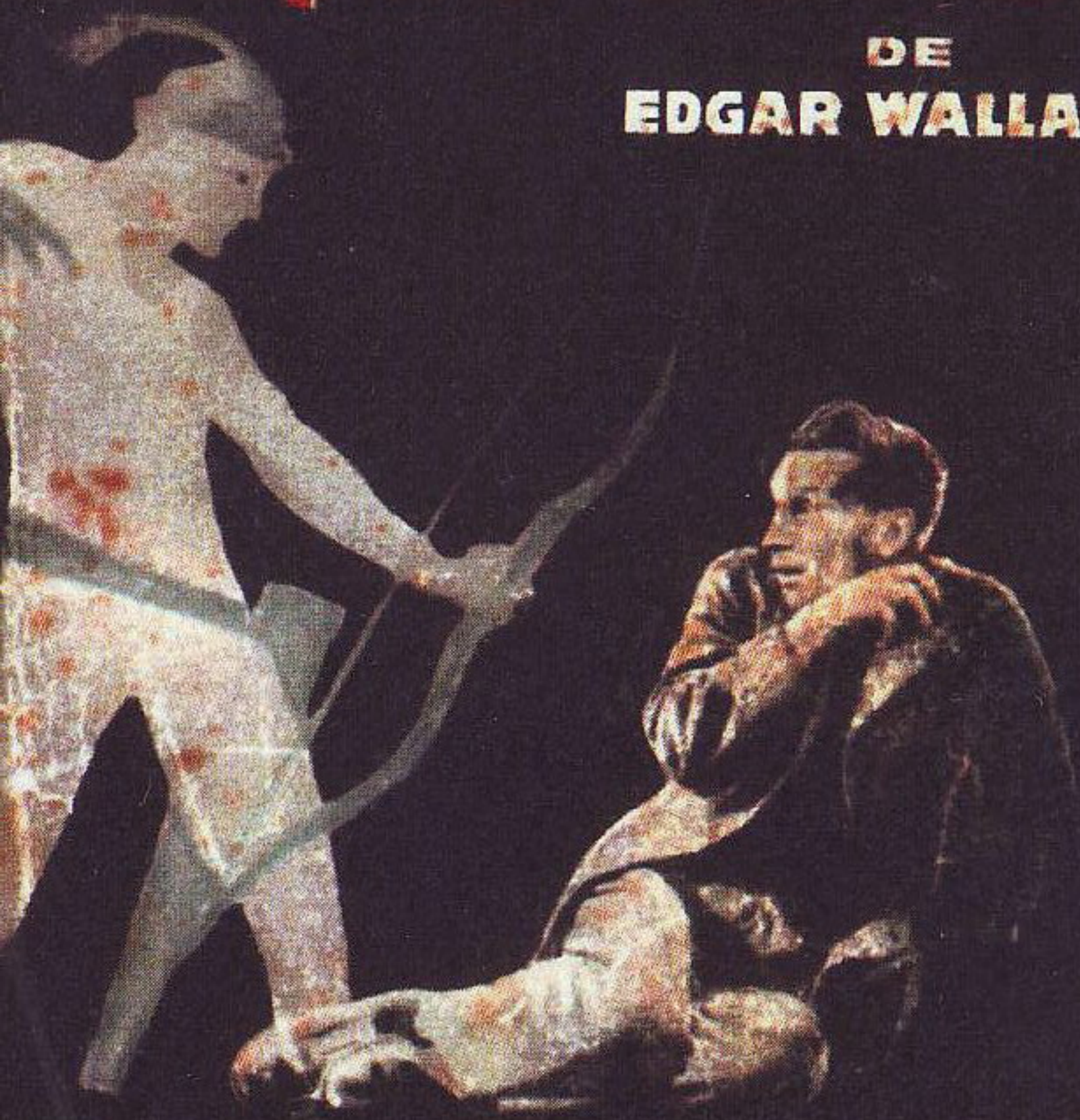


Este exclus să nu fi
captivat de Edgar Wallace

LEI 25

ARCASUL VERDE

DE
EDGAR WALLACE



Este exclus să nu fi captivat
de Edgar Wallace

LEI 30

EDGAR WALLACE

Edgar Wallace



OMUL CENUSIU